

Marian Głosek, Magdalena Blomberg, W. Świętosławski

Szestno, gm. Mrąowo, woj. olsztyńskie

Informator Archeologiczny : badania 20, 202

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Z sondazy nr 1, 2 i 3 uzyskano: 640 fragmentów ceramiki, 79 ułamków kości, 81 gwoździ, 2 fragmenty podków, 2 inne przedmioty z żelaza, 1 ułamek szkła oraz kilka ułamków cegieł /palcówki/.

Za dalszym prowadzeniem prac archeologiczno-architektonicznych przemawia fakt, że zamek jest stosunkowo dobrze datowany źródłami pisanyymi oraz to, że nie był przebudowywany po zmianach z 1428 r. Stwarza to szansę na pozyskanie obiektu mogącego wnieść wiele nowych danych o architekturze doby średniowiecza. W sytuacji kiedy dla wielu zamków nie dysponujemy chronologią bezwzględna materiał zabytkowy ze "Szczurby" może być przydatny do badań porównawczych uściślających w efekcie datowanie obiektów do których nie zachowały się źródła pisane /np. zamek w Bardzie - patrz sprawozdanie w niniejszym tomie Informatora/.

Badania zamku będą kontynuowane, a przyszłymi pracami obejmie się część mieszkalną oraz miejsce przypuszczalnego wjazdu.

SZESTNO, gm. Mragowo
woj. olsztyńskie

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
Zakład Archeologii Polski Środkowej
w Łodzi

Badania prowadził dr hab. Marian Głosek przy współudziale mgr mgr Magdaleny Blomberg i W. Świętosławskiego /autora sprawozdania/. Finansował WKi w Olsztynie. Drugi sezon badań. Zamek /XIV-XVIII w./.

Celem prac badawczych było ustalenie nieznanego dotąd rozplanowania budowli zamkowej, określenie rozwarstwienia chronologicznego odsłoniętych reliktów oraz stwierdzenie czy zamek wybudowano na starszym, drewnianym założeniu obronnym /grodzie?/.

Powyższe postulaty zrealizowano poprzez prowadzenie odgruzowania ruin, odsłonięcia niewidocznych fragmentów murów i założenie dwóch wykopów głąbokościowych.

W wyniku zdjęcia warstwy gruzu i ziemi przykrywającej pozostałości muru obwodowego i przeletu bramnego ustalono plan najstarszego, krzyżackiego założenia oraz odsłonięto resztki późniejszej, prawdopodobnie z XVII w. przybudówki znajdującej się przy północnym murze bramy.

Wykop 1 o wymiarach 10 x 4 m umiejscowiono tak, że osłodził środkową część południowej partii muru obwodowego i objął zarówno fragment dziedzińca, jak i część terenu poza murami. Wykop ten pozwolił ustalić sposób budowy muru i jego fundamentu zbudowanego z kamieni eratycznych, łączonych zaprawą wapienną. Fundament ten wzniesiono w wąskoprzestrzennym rowie. W wykopie 1 odsłonięte także ślady drewnianej budowli poprzedzającej zamek. Wzniesiono ją na planie prostokąta i otoczono małym wałem. Konstrukcja ta /strażnica?/ została spalona i bezpośrednio na jej zgliszczach zbudowano zamek. Sądząc po nielicznych zabytkach, które można wiązać z czasem jej użytkowania /drobne fragmenty ceramiki i żelazna część kopaczki/ funkcjonowała ona stosunkowo krótko, prawdopodobnie około połowy XIV w.

Bogaty materiał zabytkowy znaleziono natomiast w warstwach wiązanych z okresem funkcjonowania zamku /koniec XIV-XVIII w./ Składają się nań bardzo liczne fragmenty ceramiki naczyńowej /ponad 4000/ w tym części naczyńia z napisem łacińskim i datą roczną /154/, ułamki kafli gotyckich i nowożytnych, kilkadziesiąt przedmiotów metalowych m.in. groty bałtów, klucze, noże gwoździe, hak, strzemię, podkowa, itp.

Wykop 2 umiejscowiono w pobliżu fosy, na północ od ruin zamku. Pozwolił on wykluczyć możliwość istnienia dodatkowego muru obwodowego. Materiał zabytkowy z tego wykopu był bardzo nieliczny, kilka fragmentów ceramiki i szkła.

Już podczas prowadzenia badań, rozpoczęto pod nadzorem archeologów prace nad zabezpieczeniem odsłoniętych reliktów murów.